

SAK 13/04

REGULERING AV FISKET ETTER BLÅKVEITE NORD FOR 62° N I 2005.

1. SAMMENDRAG AV ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERINGER

Hovedinnretningen på reguleringsopplegget for fisket av blåkveite foreslås videreført i 2005.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det settes et tak pr. fartøy på hvor mye bifangst av blåkveite trålere og fartøy over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap kan ha på årsbasis. Taket settes til 4% av summen av fartøykvotene for torsk og hyse.

2. FISKET I 2003

Tabell 1 viser fangst av blåkveite fordelt på redskap ved årsslutt 2003.

Tabell 1: *Landet kvantum 2003.*

Grupper	Landet kvantum	Herav forskningsfangst
Konvensjonelle:		
Fartøy < 28 meter	5.416 tonn	
Fartøy ≥ 28 meter	966 tonn	198 tonn
Sum konvensjonelle	6.382 tonn	198 tonn
Trål	1.833 tonn	1.544 tonn
Sum	8.215 tonn	1.742 tonn

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttседdelregister pr. 7. november 2004.

3. REGULERINGEN I 2004.

Reguleringen av det direkte fiske i 2004 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, har kunnet delta i det direkte kystfisket etter blåkveite.
- tillatt med et direkte fiske i perioden 8. juni til 5. juli
- forbud mot et direkte fiske nord for 71°30'N
- differensierte maksimalkvoter regulert etter fartøylengde. Disse var som følger:

Tabell 2: *Maksimalkvoter 2004.*

Fartøylengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 m	10 tonn
14 - 19,9 m	12 tonn
20 - 27,9 m	14 tonn

Også i år var det et vilkår om at fartøy måtte være egnet, bemannet og utstyrt for å drive fiske etter blåkveite. Videre var det et vilkår om at fartøy som skulle delta i det direkte kystfisket måtte være skriftlig påmeldt til Norges Råfisklag eller Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag.

Påmeldingen måtte skje innen 28. mai. 826 fartøy meldte seg på til årets direkte blåkveitefiske, hvilket er 46 flere fartøy enn i fjor (780).

I følge sluttseddelregisteret var antall deltakere i det direkte blåkveitefiske høyere enn i fjor, dvs. 519 i 2003 mot 554 i 2004. Det er også landet et høyere kvantum (6.347 tonn) blåkveite i det direkte fisket i år enn i fjor (5.291 tonn). Høye priser sammenlignet med andre arter, god tilgjengelighet, samt små kvoter på torsk kan være mulige årsaker til en økt deltagelse i år sammenlignet med 2003. En annen faktor kan være posisjonering i forhold til en eventuell fremtidig adgangsbegrensning av blåkveitefisket.

Fiskeridepartementets forskrift av 16. desember 2003 fastsatte at tillatt bifangst for fartøy uten adgang i det direkte fisket og samtlige fartøy når det direkte fisket ikke er åpent, er 12% i den enkelte fangst og 7% om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. For fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke, regnes bifangsten pr. uke basert på summen av alle sluttsedler/bryggesedler undertegnet i tidsrommet fra mandag til og med søndag. Blåkveite som ble tatt som bifangst før det direkte fisket åpnet 8. juni, gikk til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

I forskrift av 4. mars 2004 endres bifangstregelen i § 9: "For fartøy som ikke har adgang til å delta i fiske i henhold til § 2, bokstav b, eller når fisket ikke lenger er tillatt, er det ved fiske etter andre fiskeslag nord for 62 °N tillatt å ha blåkveite som bifangst i det enkelte hal. Mengden av blåkveite om bord til en hver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst kan ikke overskride 7%."

Dette innebar at i det enkelte hal kunne blåkveite utgjøre inntil 49 %, så lenge dette ikke medførte høyere blåkveiteandel enn 7 % om bord til enhver tid og av landet fangst. Bifangstbestemmelsen ble således betydelig liberalisert i 2004.

4. UTVIKLINGEN I FISKET I 2004

Tabell 3 gir en oversikt over oppfisket kvanta av blåkveite fordelt på redskap så langt i år.

Tabell 3: *Landet kvantum 2004.*

Grupper	Landet kvantum	Hvorav forskningsfangst
Konvensjonelle fartøy < 28 m	6.597 tonn	14 tonn
Konvensjonelle fartøy ≥ 28 meter	1.387 tonn	154 tonn
Sum konvensjonelle	7.984 tonn	168 tonn
Trål	3.523 tonn	1.080 tonn ¹
Sum	11.507 tonn	1.248 tonn

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttseddelregister pr. 7. november 2004

¹ Ufullstendig tall da ikke all forskningsfiske pågår enda.

Tabell 3 inkluderer forskningsfangst som hittil i år utgjør et kvantum på 1.248 tonn. Tabell 4 viser en oversikt over oppfisket kvantum av fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap:

Tabell 4: Landet kvantum av konvensjonelle fartøy under 28 meter i 2004.

	2003	2004
Bifangst før direktefiske ¹	12	23
Direktefiske	5.291	6.347
Bifangst etter direktefiske	113	171
Uoppgitt fiske	17	56
Sum	5.433	6.597

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttседdelregister pr. 14.10.04

¹ Det direkte fisket ble åpnet 9. juni i 2003, 8 juni i 2004 og avsluttet 6. juli i 2003 og 5. juli i 2004.

Tabell 5 viser deltakelse og fangst av konvensjonelle fartøy i år sammenlignet med i de tre siste årene. Antall fartøy og landet fangst tar utgangspunkt i hele året, dvs. både direktefiske og bifangst.

Tabell 5: Deltakelse og fangst i perioden 2001 – 2004.

Lengdegrupper	Antall fartøy				Fangst – tonn			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
0 – 10 m	24	16	29	32	78	22	89	163
10 – 13,9 m	212	181	230	291	1.500	1.213	1.616	2.065
14 – 19,9 m.	261	248	267	299	2.723	2.379	2.864	3.101
20 – 27,9 m.	76	54	72	108	880	560	847	1.212
Sum	573	499	598	730	5.181	4.174	5.416	6.541

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttседdelregister pr. 7. november 2004.

Som vi ser av tabellen over har antall fartøy og fangst i 2004 økt betydelig i forhold til de foregående årene. Økningen kan ha sammenheng med at gjennomsnittsprisen som kystflåten oppnådde i fjor økte fra kr. 14,09 pr kilo i 2003 til kr 16,31 pr kilo i 2004. God tilgjengelighet og deltakelse for å sikre adgang til å delta i fisket etter blåkveite ved en eventuell framtidig adgangsbegrensning, kan også ha bidratt til økningen i fangst og deltakelse.

5. BESTANDSSITUASJONEN

Situasjonen for blåkveitebestanden er fremdeles usikker. Nåværende gytebestand er lav i et historisk perspektiv, men den har vist en liten økning de siste årene. Imidlertid er bestanden fortsatt under laveste akseptable gytenivå. Kvoteanbefaling for 2004 var et maksimalt fangstuttak på 13.000 tonn, men det ble forventet et større fangstuttak (ca. 15.000 tonn). For 2005 anbefaler ICES et fangstuttak på maksimum 13.000 tonn for å ha fortsatt vekst i bestanden.

6. RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2005

I likhet med tidligere gir Protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen, Norge adgang til å gjennomføre et begrenset norsk kystfiske i tradisjonelt omfang. Fortsatt vil alt direkte fiske utenom det som kan defineres som et avgrenset kystfiske være forbudt. Videre var det enighet om å videreføre ordningen med at det ved fiske etter andre fiskeslag

skal være tillatt å ha inntil 12% blåkkeite i vekt av de enkelte fangster og inntil 7% om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fra Norges side ble det opplyst om at norske fartøy vil kunne bli regulert og kontrollert ved landing etter en bifangstprosent som er mindre enn 7 %.

Det var enighet om å videreføre ordningen fra 2004 vedrørende gjensidig adgang til å drive forskningsfangst på 3.000 tonn.

7. REGULERING AV DET DIREKTE KYSTFISKET I 2005

Basert på erfaringene fra de siste årene vil Fiskeridirektøren foreslå at en viderefører reguleringsopplegget fra inneværende år.

Fiskeridirektøren viser til det som er sagt over og foreslår at fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap gis adgang til et direkte fiske etter blåkkeite i perioden fra og med 7. juni til og med 4. juli 2005.

Erfaringen fra årets fiske viser at det er blitt fisket forholdsvis mye blåkkeite. Det oppfiskede kvanta fra det direkte fisket av blåkkeite i 2004 er 6.347 tonn. Utgangspunktet i avtalen med Russland var at fisket skulle holdes innenfor rammen av det dette fisket tradisjonelt har utgjort. Nivået for et tradisjonelt fiske var tidlig på 90-tallet antydnet å være 2.500 tonn.

I 2004 deltok 554 konvensjonelle fartøy under 28 meter. Det ble her fisket totalt 6.347 tonn. Dersom det direkte kystfiske etter blåkkeite skulle holdes på et nivå i nærheten av 2.500 tonn, måtte maksimalkvotene reduseres betydelig i forhold til inneværende år. På bakgrunn av erfaringene ved kvotefastsettelsen de siste to årene og på grunnlag av at det er observert en moderat vekst i bestanden i de senere år, finner Fiskeridirektøren å kunne foreslå en videreføring av årets maksimalkvote for 2005. Ved å foreslå maksimalkvoter på samme nivå som i år, vil kystfiskerne kunne ha mulighet for et rimelig økonomisk utbytte. Man må imidlertid da være inneforstått med å måtte bruke vesentlig lengre tid på å bygge opp igjen bestanden.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter reguleres med maksimalkvoter etter følgende stige:

Tabell 6: *Maksimalkvoter 2005.*

Fartøylengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 m	10 tonn
14 - 19,9 m	12 tonn
20 - 27,9 m	14 tonn

Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å ha en påmelding til salgslagene, dersom disse ser seg tjent med å ha en slik ordning.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med påmelding til salgslagene videreføres.

Som ytterligere tiltak for å forhindre at det skrives sluttседler på ikke-deltakende fartøy, er det etter Fiskeridirektørens oppfatning behov for å videreføre vilkåret for deltakelse at fartøyet

må være egnet, bemannet og utstyrt for blåkveitefiske, samt godkjenningsordning som i inneværende år. Dette innebærer at eier og fartøy som skal delta i fisket etter blåkveite, må ha en særskilt godkjenning fra Fiskeridirektoratets regionkontorer som viser at vilkårene for å delta er oppfylt, herunder at fartøyet er egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter blåkveite.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at fartøy som skal delta i direktefisket må være egnet, bemannet og utstyrt for blåkveitefiske.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at fartøy som skal delta i direktefisket må ha særskilt godkjenning fra Fiskeridirektoratet som viser at vilkårene for deltakelse er oppfylt.

All den stund det direkte fisket etter blåkveite skal være et begrenset kystfiske foreslår Fiskeridirektøren å videreføre forbudet mot direkte fiske nord for 71°30' N.

8. BIFANGST

Under kvoteforhandlingene med Russland var det enighet om å videreføre ordningen med at det ved fiske etter andre fiskeslag skal være tillatt å ha inntil 12% blåkveite i vekt av de enkelte fangster og inntil 7% om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fra Norges side ble det opplyst om at norske fartøy vil kunne bli regulert og kontrollert ved landing etter en bifangstprosent som er mindre enn 7 %.

Etter Fiskeridirektørens oppfatning bør det på bakgrunn av dette settes et tak på hvor stor fangst av blåkveite trålere og fartøy over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap kan ha på årsbasis. Dette taket foreslås satt som en prosentsats av summen av det enkelte fartøys kvote av torsk og hyse. Når det gjelder beregningsgrunnlaget for prosentsatsen, bør dette begrenses slik at eventuelle enhetskvoter fartøyet måtte ha, ikke skal regnes med.

Det er Fiskeridirektørens oppfatning at en i så fall skal konsentrere håndhevelsen i NØS om dette årlige taket, og at kystvakten instrueres i tråd med dette. I fiskevernsonen ved Svalbard vil imidlertid bifangstbestemmelsen om inntil 12% innblanding av blåkveite i de enkelte fangster og inntil 7 % om bord ved avslutning av fiske og av landet fangst, håndheves i forhold til alle fartøy.

I tabell 7 nedenfor er det oppgitt hva de ulike fartøygruppene har tatt av blåkveite i perioden 1998-2004. Forskningsfangst er trukket fra.

Tabell 7: *Bifangst (tonn) av blåkveite i perioden 1998-2004*

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	snitt 1998-2003
Konv. o/28m	1.153	3.261	1.409	2.268	1.012	768	1.387	1.645
Trål	2.858	5.451	2.505	2.544	1.247	289	3.523	2.482
Totalt	4.011	8.712	3.914	4.812	2.259	1.057	4.910	4.127

Kilde: Fiskeridirektoratets sluttsedelregister pr. 7.november 2004

Bifangsten av blåkveite har økt betydelig fra 2003, og noe av forklaringen må ligge i liberaliseringen av bifangstbestemmelsene, som er beskrevet under punkt 3. Høyere priser på blåkveite i 2004 har sannsynligvis også bidratt til å øke uttaket av blåkveite. På grunn av at

bifangsten i 2004 kan forventes å bli større da flåten ennå ikke er ferdig med sitt fiske, er gjennomsnittsfangsten for perioden 1998-2003 lagt til grunn i den videre beregningen.

Tabell 8 nedenfor viser de foreslåtte gruppekvote av torsk og hyse for konvensjonelle fartøy og trålerne for 2005. I tabell 8 har en lagt til grunn en forsiktig overregulering av fiske etter hyse. Summen av de utdelte kvotene fremkommer i tabellen.

Tabell 8: *Foreslåtte gruppekvote (tonn) av torsk og hyse for torske trålere og konvensjonelle fartøy over 28 meter.*

Redskap	Torsk		Hyse		Totalt
	Gruppekvote	Gruppekvote m/overreg.	Gruppekvote	Gruppekvote m/overreg.	Gruppekvote m/overreg.
Konv. o/28 m	19.549	19.549	7.287	8.963 ¹	28.512
torsketrål	65.341	65.341	24.064	26.470 ²	91.811
Totalt	84.890	84.890	31.351	35.433	120.323

¹ 23% overregulering

² 10% overregulering

Som vist i tabell 7 har årlig bifangst i perioden 1998-2003 vært mellom 1.057 tonn og 8.712 tonn med et gjennomsnitt på 4.127 tonn som tilsvarer 3,4 % av de to flåtegruppens samlede kvote på torsk og hyse i 2005.

På bakgrunn av det som er fremkommet ovenfor foreslår Fiskeridirektøren at bifangstprosenten settes i samsvar med kvoteavtalen med Russland. Tillatt bifangst av blåkkeite for fartøy uten adgang i direktefisket og for alle fartøy når det direkte fisket ikke er åpent er 12% i de enkelte fangster og 7% om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det settes et tak på hvor mye bifangst av blåkkeite på årsbasis den enkelte tråler eller konvensjonelle fartøy over 28 meter kan ha. Taket settes til 4% av summen av fartøykvotene for torsk og hyse, dog ikke mer enn 40 tonn per fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med ukeavregning for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke videreføres i 2005.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at blåkkeite tatt som bifangst før det direkte fisket er åpent, går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

9. ANDRE REGULERINGSTILTAK

Fiskeridirektøren foreslår at følgende bestemmelser videreføres i 2005:

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som skal delta i det direkte fisket må være innført i merkeregisteret, og at eier av fartøyet og hovedsmannen må være registrert på blad B i fiskermanntallet.

Fiskeridirektøren foreslår at eier av fiskefartøy ikke kan delta i fisket etter blåkkeite med mer enn ett fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy eller eier av fartøy bare kan fiske og levere en maksimalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår et forbud mot bruk av leiefartøy i det direkte fisket etter blåkveite.